

Revistă lunară de cultură creștină

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 septembrie

Seria I, Anul XXXII, Nr. 3 (384), 2025

2025

ANUL „CARDINAL IULIU HOSSU”

Logo <https://iuliuhossu.ro/>

„Credința noastră este viața noastră.”
(Cardinal Iuliu Hossu)

Episcopii catolici din România reuniți în sesiune plenară

În perioada 4-6 septembrie 2025 s-a desfășurat, la Cluj-Napoca, cea de-a 76-a sesiune plenară a Conferinței Episcopilor Catolici din România (CER), care îi reunește pe ierarhii romano-catolici și greco-catolici din țară.

Lucrările au fost găzduite de Episcopia Greco-Catolică de Cluj-Gherla, în orașul marcat de mărturia și slujirea Fericitului Episcop Martir Iuliu Hossu.

Un moment de înaltă semnificație a fost participarea episcopilor la festivitatea de acordare a titlului de Doctor Honoris Causa Eminentei Sale Cardinal Claudio Gugerotti, Prefect al Dicasterului pentru Bisericiile Orientale, distincție oferită de Universitatea „Babeș-Bolyai”, la propunerea Facultății de Teologie Greco-Catolică.

La inaugurarea lucrărilor au fost prezenți atât Cardinalul Claudio Gugerotti, cât și Excelența Sa Monseniorul Giampiero Gloder, Nunțiu Apostolic în România și Republica Moldova. Cei doi ierarhi au prezidat Sfânta Liturghie de deschidere, celebrată în Catedrala „Schimbarea la Față”, respectiv Liturghia de încheiere, oficiată la Mănăstirea Congregației Maicii Domnului. Tot la deschiderea sesiunii au participat domnul secre-

tar de stat Ciprian-Vasile Olinici (Secretariatul de Stat pentru Culte) și P. Ronny Alessio SJ, Superior Provincial al Societății lui Isus.

Întâlnirea episcopilor s-a desfășurat sub egida „Anului Cardinal Iuliu Hossu”, fiind marcată și de momente comemorative, precum Gala omagială organizată la Opera Națională Română din Cluj-Napoca. În rugăciune și comuniune frățească, episcopii au adus mulțumire lui Dumnezeu pentru darul mărturiei Fericitului Cardinal Hossu și s-au unit în rugăciune pentru a cere binecuvântarea Domnului asupra Preafericirii Sale Lucian Cardinal Mureșan, aflat în suferință.

Pe parcursul sesiunii, ierarhii au vizitat și comunitatea romano-catolică locală, celebrând Sfânta Liturghie în ziua de vineri, 5 septembrie, la biserica „Sfântul Mihail” – cu prilejul comemorării Sfintei Tereza de Calcutta.

În cadrul sesiunii Preasfințitul László Böcskei, Episcop romano-catolic de Oradea, a fost ales să conducă Conferința pentru următorii trei ani. Înaltpreasfințitul Aurel Percă a fost ales membru al Consiliului Permanent. Conform statutului, Cardinalul Lucian Mureșan este Vicepreședinte al CER.

Episcopii au analizat teme de lucru pregătite în comisiile CER – pentru tineret, pentru familii, pentru cler, pentru comunicațiile sociale, pentru învățământ și pentru domeniul juridic. Totodată, au aprobat propunerile prezentate de Acțiunea Catolică și de Asociația „Prietenii Camino de Compostela”. Sesiunea a fost consacrată și studiului documentelor recente ale Secretariatului General al Sinodului Episcopilor, referitoare la aplicarea concluziilor celei de-a XVI-a Adunări Generale: „Pentru o Biserică sinodală: comuniune, participare, misiune”.

Episcopia Romano-Catolică de Iași va găzdui următoarea sesiune plenară a CER, programată între 11-13 mai 2026.

Conferința Episcopilor din România, care se reunește de două ori pe an, exprimă unitatea Bisericii Catolice din țară și comuniunea ei vie cu Succesorul Apostolului Petru, Sfântul Părinte Papa.

Pr. Francisc Ungureanu
Secretar General

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator

Ioan F. Pop: secretar de redacție

Colaboratori:

Mihaela Caba-Madarasi, Cristian Ciulea, Ioan Dărăbăneanu, Alin Crețu, Maria-Mirela Filimon, Eugen Ivuț, Silvia Pantiş.

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;

E-mail: olimpiu35@yahoo.it;

Tel: 0722.450.013

Abonamente și difuzare: Claudiu Boda

Magazin „Sfânta Tereza”

Str. Ep. Mihai Pavel nr. 4

410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

Alocuțiunea Papei Leon al XIV-lea la Rugăciunea *Angelus*

Dumnezeu a transformat mijlocul morții într-un instrument al vieții

14.09.2025

Dragi frați și surori, duminică fericită!

Astăzi Biserica sărbătorește sărbătoarea Înălțării Sfintei Cruci, aniversând descoperirea Crucii de către Sfânta Elena la Ierusalim în secolul al IV-lea și întoarcerea prețioasei relieve în Orașul Sfânt de către împăratul Heraclius. Dar ce înseamnă pentru noi astăzi să marcăm această sărbătoare? Lectura din Evanghelia pe care liturgia ne-o oferă (cf. Ioan 3,13-17) ne ajută să înțelegem acest lucru. Scena se desfășoară noaptea: Nicodim, unul dintre conducătorii iudeilor, o persoană dreaptă și deschisă la minte (cf. Ioan 7,50-51), vine să îl întâlnească pe Isus. El are nevoie de lumină și îndrumare: îl caută pe Dumnezeu și îi cere ajutorul Învățătorului din Nazaret, pentru că îl recunoaște ca profet, ca om care face semne extraordinare.

Domnul îl primește, îl ascultă și, în cele din urmă, îi revelează că Fiul Omului trebuie înălțat, „pentru ca oricine crede în El să aibă viața veșnică” (Ioan 3,15), adăugând: „Căci Dumnezeu a iubit atât de mult lumea, încât l-a dat pe unicul Său Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică” (v. 16). Nicodim, care poate nu înțelege pe deplin sensul acestor cuvinte în acel moment, va înțelege cu siguranță când va ajuta la îngroparea trupului Mântuitorului după răstignire (cf. Ioan 19,39). Atunci va înțelege că Dumnezeu, pentru a răscumpăra omenirea, s-a făcut om și a murit pe cruce.

Isus îi vorbește despre aceasta lui Nicodim, amintind un episod din Vechiul Testament, când israeliții au fost mușcați de șerpi veninoși în pustiu și au fost vindecați privind șarpele de bronz pe care Moise îl făcuse și îl amplasase pe un stâlp, ascultând porunca lui Dumnezeu (cf. Numeri 21,4-9). Dumnezeu ne mântuiește arătându-se nouă, oferindu-se ca tovarăș, învățător, doctor, prieten, până la a deveni pâine frântă

pentru noi în Euharistie. Pentru a îndeplini această sarcină, El a folosit unul dintre cele mai crude instrumente inventate vreodată de oameni: crucea.

De aceea astăzi sărbătorim „înălțarea” (esaltazione în italiană; exaltation în franceză și engleză – n.tr.): pentru imensa iubire cu care Dumnezeu a transformat mijlocul morții într-un instrument al vieții, îmbrățișându-l pentru mântuirea noastră, învățându-ne că nimic nu ne poate despărți de El (cf. Romani 8, 35-39) și că iubirea Lui este mai mare decât păcatul nostru (cf. Papa Francisc, Cateheza din 30 martie 2016). Să cerem, prin mijlocirea Mariei, Mama care a fost prezentă pe Calvar lângă Fiul ei, ca iubirea mântuitoare a Fiului ei să prindă rădăcini în noi și să crească, și ca și noi să știm să ne dăruim unii altora, așa cum El s-a dăruit pe deplin tuturor.

După *Angelus*, Sfântul Părinte a spus următoarele:

Dragi frați și surori!

Mâine se împlinesc 60 de ani de la înființarea Sinodului Episcopilor, o intuiție profetică dorită de Sfântul Papă Paul al VI-lea pentru ca Episcopii să își intensifice și să își îmbunătățească exercitarea comuniunii cu Succesorul lui Petru. Sper ca această aniversare să inspire un angajament reînnoit față de unitatea și misiunea Bisericii.

Vă salut cu drag pe voi toți, credincioși din Roma și pelerini din Italia și din diferite țări, în special pe cei din Villa Alemana și Valparaíso din Chile, din Arhidieceza de Mwanza din Tanzania, din Humpolec din Republica Cehă, împreună cu peruani din asociația religioasă Jesús Nazareno Cautivo. Salut, de asemenea, credincioșii din Chiaiamari, Anitrella, Uboldo, Faeto, Lesmo, Trani, Faenza, Pistoia, San Martino in Sergnano, Guardia di Acireale, San Martino delle Scale din Palermo și Alghero.

Salut, de asemenea, fanfarele din Borno și Sonico din Val Camonica, Cooperativa „La Nuova Famiglia” din Monza, Comitetul Regional Pro Loco din Lazio, Uniunea Apostolatului Catolic, tinerii din Don Bosco Youth-Net și comunitatea Comunione e Liberazione din Roma; precum și Asociația Arti e Mestieri din Sant’Agata di Militello, motocicliștii veniți din Ravenna și cicliștii veniți din Rovigo. Dragi prieteni, se pare că știți că astăzi împlinesc șaptezeci de ani. Îi mulțumesc Domnului și părinților mei; și le mulțumesc tuturor celor care s-au rugat pentru mine. Mulțumesc tuturor! Vă mulțumesc! Vă doresc o duminică frumoasă!

Cardinal Iuliu Hossu - repere biografice

Iuliu Hossu (Hosszu) (1885-1970)

Născut (data, locul, eparhia):

30/31.01.1885 Milașul Mare (atunci Nagynyulas), Arhiepiscopia de Făgăraș și Alba Iulia, ca al treilea din cei șase fii ai preotului Ioan, parohul de Milaș, și ai soției sale, Victoria.

Studii (anii, instituția, localitatea, titlul obținut):

1892-1896 Școala confesională greco-catolică din Milașu Mare;

1896-1899 Gimnaziul Luteran German din Reghin;

1899-1900 Gimnaziul Romano-Catolic din Târgu Mureș;

1900-1904 Gimnaziul Superior Român-Unit din Blaj, unde obține diploma de bacalaureat;

1904-1910 studiază la Institutul De Propaganda Fide din Roma, ca alumn al Colegiului Urbano;

04.07.1906 obține doctoratul în Filosofie;

18.06.1910 obține doctoratul în Teologie.

Hirotesiri și hirotoniri (data, locul, consacuratorul):

Subdiacon: 24.05.1908 la Roma, în biserica Colegiului Urbano, de către PS Vasile Hosszu, Episcop de Lugoj;

Diacon: 24.05.1908 la Roma, în biserica Colegiului Urbano, de către PS Vasile Hosszu, Episcop de Lugoj;

Preot: 27.03.1910 la Roma, în biserica Colegiului Urbano, de către PS Vasile Hosszu, Episcop de Lugoj, în prezența tatălui său, Pr. Ioan Hossu, devenit protopop onorar;

Episcop de Gherla:

Numire: 03.03.1917 de către Împăratul Carol I al Austriei (Regele Carol al IV-lea al Ungariei);

Confirmare: 21.04.1917 de către Papa Benedict al XV-lea;

Consacrare: 04.12.1917 în Catedrala din Blaj, de către IPS Arhiepiscop și Mitropolit Victor Mihályi de Apșa;

Instalare: 16.12.1917 în Catedrala din Gherla.

Episcop de Cluj-Gherla

Numire (transfer): 05.06.1930 de către Papa Pius al XI-lea;

Instalare: 04-05.10.1930 în Catedrala Schimbarea la Față din Cluj,

Funcțiuni ierarhice în Biserică:

19.07.1930 numit Administrator Apostolic al Eparhiei nou-înființate a Maramureșului;

19.07.1931 se încheie misiunea de Administrator Apostolic al Eparhiei de Maramureș;

16.09.1936 numit de Papa Pius al XI-lea Asistent al tronului pontifical, Conte roman și Prelat papal;

25.07.1941 numit Administrator Apostolic al Eparhiei de Oradea Mare;

21.11.1945 se încheie misiunea de Administrator Apostolic al Eparhiei de Oradea Mare;

28.04.1969 numit cardinal *in pectore* (primul cardinal al Bisericii Române Unite și al națiunii române!) de către Papa Paul al VI-lea, decizie anunțată public în Vatican la 05.03.1973.

Alte date biografice, funcțiuni ecleziale și activități pastorale semnificative:

1910-1912 diverse funcțiuni în Curia Episcopiei de Lugoj: arhivist, bibliotecar, secretar consistorial, secretar episcopal, referent la Tribunalul matrimonial;

1912 numit director de cancelarie și asesor Consistorial;

1913 numit profesor de studii biblice la Seminarul Diecezan din Lugoj;

1914 trimis ca delegat episcopal la Congresul Euharistic de la Lourdes;

1914 se înrolează voluntar ca preot militar în grad de sublocotenent la Viena, fiind distins cu „Crucea de Onoare, clasa a II-a”, cu decorația de război a Crucii Roșii;

01.12.1918 citește „Rezoluțiunea Adunării Naționale” la Alba Iulia și face parte din delegația care prezintă actul Unirii Regelui Ferdinand I, la București, fiind distins cu „Marele Cordon al Coroanei României”;

15.09.1919 înființează Curierul Creștin. Organ oficial al Diecezei de Gherla. Cu un adaos neoficial;

20.11.1919 după constituirea Parlamentului României întregite, primește calitatea de Senator de drept și participă la discuțiile asupra legii învățământului (1924), legii cultelor (1928), asupra Concordatului cu Roma (1929) și asupra altor dispoziții legale;

14.06.1920 – 03.10.1926 vizitează 746 de comunități bisericești, parohii și filii;

12.05.1930 cu ocazia vizitei ad limina apostolorum la Roma participă alături de ceilalți ierarhi la binecuvântarea pietrei de temelie pentru Colegiul Pontifical *Pio Romeno*;

05.06.1930 prin Constituția Apostolică Sollemni Conventione a Papei Pius al XI-lea este transferat la Cluj și Eparhia devine de Cluj-Gherla, iar biserica Schimbarea la Față devine catedrală;

26.08.1931-14.09.1934 vizite canonice în 989 parohii, filii și mănăstiri, ca urmare, este supranumit „Episcopul vizitațiilor canonice”;

12.12.1931 decorat cu „Ordinul Ferdinand I, în grad de Mare Ofițer”;

1932 – 1936 înființează instituții de învățământ preșcolar, primare și gimnaziale;

1933 dispune înființarea Reuniunilor Mariane în toate comunitățile ecleziastice;

1933 – 1934 achiziționează și extinde clădirea destinată Academiei de Teologie din Cluj-Napoca

08.06.1935 decorat cu „Ordinul Ferdinand I, în grad de Mare Cruce”;

25.02.1936 trece Mănăstirea Nicula în administrarea Ordinului Sf. Vasile cel Mare; se preocupă de revivirea tradiției pelerinajelor la mănăstirile eparhiale (Nicula, Bixad, Moisei, Lupșa, Strâmba sau Mănăstirea Calvaria – Cluj-Mănăștur);

16.02-08.03.1940 este prezent la Roma împreună cu alți ierarhi greco-catolici, solicitând intervenția Papei Pius al XII-lea în favoarea Transilvaniei, a cărei integritate teritorială era amenințată;

1940-1944 perioada cedării Ardealului l-a găsit pe Arhiepiscopul Iuliu Hossu ca singur mentor spiritual al românilor din zonă;

02.06.1945 ales membru de onoare al Academiei Române.

Persecuția împotriva episcopului:

28/29.10.1948 arestat și dus la Ministerul de Interne din București;

31.10.1948 – 26.02.1949 împreună cu ceilalți episcopi se află în arest preventiv la vila patriarhală de la Dragoslavele;

27.02.1949 – 24.05.1950 episcopii sunt duși în arest preventiv la Mănăstirea Căldărușani;

25.05.1950 – 04.01.1955 încarcerat, împreună cu ceilalți episcopi, la Penitenciarul Sighet;

06.01.1955 – 02.02.1955 episcopii Iuliu Hossu, Alexandru Rusu și Ioan Bălan sunt transferați într-o locație secretă a Securității;

02.02.1955 – 07.05.1955 episcopii Hossu, Rusu și Bălan sunt duși la Spitalul I.C. Frimu (Spitalul Floreasca) din București;

07.05.1955 – 14.07.1956 episcopii Hossu, Rusu și Bălan sunt duși în domiciliu obligatoriu la Mănăstirea Curtea de Argeș;

14.07.1956 – 16.08.1956 episcopii Hossu și Bălan sunt deținuți la Mănăstirea Ciorogârla;

16.08.1956 – 13.05.1970 Episcopul Iuliu Hossu este deținut la Mănăstirea Căldărușani, cu domiciliu obligatoriu;

13.05.1970 – 28.05.1970 ultima din cele 3 spitalizări ale episcopului Iuliu Hossu.

Atitudinea episcopului în timpul persecuției:

Asumarea martiriului și îndemn la statornicia în credință:

16.09.1948 vorbește canonicilor adunați în Consistoriul eparhial despre „suprema noastră datorie de a apăra [Biserica], cu ajutorul Domnului, cu orice jertfă, până la sfârșit [...] Să fim pildă de statornicie în primejdie și stâlpi de tărie pentru toți [...] Acesta-i ceasul supremei datorii.”

29.10.1948 își amintește rugăciunea făcută la prima încarcerare, când a dat „mărire Domnului” pen-

tru „această mare cinste a temniței pentru credință”

16.04.1968 la propunerea pe care i-a făcut-o Securitarea de ridicare a domiciliului obligatoriu, Episcopul Hossu răspunde că singurul său domiciliu este „în Cluj, Calea Moșilor 26”, adresa reședinței sale episcopale

18.03.1969 Mons. Giovanni Cheli redă răspunsul pe care Episcopul Hossu i l-a dat la propunerea venită din partea Sfântului Părinte de a fi ridicat la treapta cardinalatului: „simțea că nu trebuie să se despartă de turma sa”. Timpul detenției l-a trăit ca pe un timp de exerciții spirituale, celula închisorii a devenit o capelă de rugăciune, transformând timpul vieții sale într-o ofertă liturgică adusă lui Dumnezeu

Răspunsul la ispitiri:

03.12.1948 la propunerea de trecere la ortodoxie din partea Patriarhului Justinian, Episcopul Hossu răspunde ferm: „credința noastră este viața noastră”

14.09.1950 răspunsul Episcopului Hossu la noua invitație de lepădare a credinței

Trecerea la Domnul:

26.05.1970 este edificatoare mărturia Episcopului Alexandru Todea venit la căpătâiul Cardinalului Hossu la Spitalul Colentina

Decedat (data, locul, înhumarea):

28.05.1970 București, la Spitalul Colentina

29.05.1970 înhumat la Cimitirul Bellu Catholic

Reînhumare:

07.12.1982 are loc prima deshumare și așezarea osemintelor într-un cavou subteran concesionat în Cimitirul Bellu Catholic

07.03.2019 a avut loc a doua deshumare a osemintelor Slujitorului lui Dumnezeu, Arhiepiscopul Iuliu Hossu

Loc actual:

08.03.2019 urmare a celei de a doua deshumări de la Cimitirul Bellu Catholic din București, o parte dintre osemintele Slujitorului lui Dumnezeu, la cererea familiei, au fost reînhumate în același cavou, iar o altă parte a lor au fost transportate în capela de la sediul Episcopiei de Cluj-Gherla

Beatificare:

02.06.2019 la Blaj în cadrul Sf. Liturghii pe care a pontificat-o Sf. Părinte Papa Francisc, pe Câmpia Libertății, la umbra Catedralei Preasfânta Treime în prezența unui mare număr de episcopi, preoți și credincioși.

+ Florentin Chihălmeanu - „CUNUNA MARTIRILOR BISERICII ROMÂNE UNITE” - Fișe biografice și imagini ale fericitilor episcopi greco-catolici români, martiri pentru credință; Editura *Viața Creștină*, 2020

Întâlnirea Episcopilor Catolici Orientali din Europa

În perioada 8-11 septembrie 2025, la Viena a avut loc cea de-a XXVI-a **Adunare a Episcopilor Catolici Orientali din Europa**, o întâlnire care a reunit peste **65 de episcopi** și mai mult de 100 de reprezentanți ai Bisericilor Catolice Orientale. Întâlnirea, organizată sub auspiciile Consiliului Conferințelor Episcopale Europene (CCEE), la invitația Cardinalului Christoph Schönborn, președinte al Ordinariatului Bisericilor Catolice Orientale din Austria, a avut loc cu ocazia celei de-a 250-a aniversări a Seminarului Teologic Greco-Catolic „Barbareum”, fondat la Viena de împărăteasa Maria Tereza.

Printre participanți s-au numărat Cardinalul Claudio Gugerotti, Prefect al Dicasterului pentru Bisericile Orientale, Arhiepiscopul Gintaras Grušas, președintele CCEE, și Arhiepiscopul Pedro López Quintana, Nunțiu Apostolic în Austria. Au fost prezenți și conducătorii diferitelor Biserici Catolice Orientale, printre care: Arhiepiscopul Major Sviatoslav Shevchuk (Biserica Greco-Catolică Ucraineană), Arhiepiscopul Jonáš Maxim (Biserica Greco-Catolică Slovacă) și Arhiepiscopul Fülöp Kocsis (Biserica Greco-Catolică Maghiară).

Unitatea în diversitate: cei trei piloni ai comuniunii

Cu scopul de a consolida comuniunea dintre diferitele componente ale Bisericii Catolice din Europa, tema centrală „Unitatea în diversitate” a fost abordată în trei sesiuni de lucru, corespunzătoare celor trei dimensiuni ale comuniunii ecleziale în Europa: comuniunea cu Episcopul Romei; comuniunea dintre Bisericile Catolice Orientale sui iuris; și comuniunea dintre catolicii orientali și Biserica de rit latin.

1. Prima sesiune a fost introdusă de Cardinalul Gugerotti. În relatarea sa, Cardinalul Prefect a oferit o abordare interpretativă care depășește simpla reafirmare a unității, subliniind dinamismul „simfonic” care trebuie să anime cei doi poli: unitatea și diversitatea, sau mai exact universalitatea (a Bisericii Catolice) și specificitatea (a fiecărei Biserici sui iuris). Această relație dinamică nu este lipsită de provocări și contraste, atât la nivel jurisdicțional, cât și cultural, politic sau economic. Cardinalul a evidențiat, prin exemple, angajamentul Sfântului Scaun de a sprijini armonia dorită.

2. A doua temă, cea a comuniunii dintre Bisericile Catolice Orientale din Europa, a fost abordată de Arhiepiscopul Grušas, Președintele CCEE, care a subliniat în discursul său darul și angajamentul pe care această comuniune le implică, accentuând stima și aprecierea cu care sunt privite Bisericile Catolice Orientale și numeroasele învățături pe care le pot și trebuie să le ofere Bisericii universale într-o Europă din ce în ce mai secularizată. Ele sunt invitate să valorifice experiența lor ca „drojdie” care fermentează făina și o face să crească din interior. Reamintind angajamentul istoric constant al CCEE față de întâlnirea anuală a episcopilor catolici orientali din Europa, președintele a reiterat importanța împărtășirii active care are loc la aceste întâlniri, cu o atenție deosebită pentru faza de implementare a Sinodului despre sinodalitatea, în care catolicii orientali au multe de oferit din bogata lor experiență de sinodalitate-colegialitate episcopală, precum și echilibru creativ între diferitele organisme ecleziale de participare.

3. Descriind înființarea primului Ordinariat pentru catolicii orientali la Viena, în 1935, ca o

(continuare în pag. 7)

(urmare din pag. 6)

„structură provizorie” pentru a ajuta credincioșii imigrați, Cardinalul Schönborn, în relatarea sa privind comuniunea catolicilor orientali cu Biserica de rit latin, a subliniat importanța ordinariatelor ca mijloc constructiv de a proteja, pe de o parte, specificitatea fiecărei Biserici sui iuris într-un teritoriu de jurisdicție latină și, pe de altă parte, de a depăși dificultățile pe care o a doua ierarhie le-ar crea în teritoriul coextensive. Cardinalul a ilustrat bogata experiență a Ordinariatului austriac, care a crescut considerabil în ultimii 20 de ani și numără acum 43 de comunități orientale, primite nu doar în Arhiepiscopia Vienei, ci în toată Austria, cu sprijinul Conferinței Episcopilor Austrieci, atât din punct de vedere administrativ (registrele de botez și căsătorie), cât și din punct de vedere economic (sprijin pentru clerici, în special pentru cei căsătoriți, pentru a obține un tratament egal cu clerul de rit latin). Relația strânsă și cordială dintre Ordinariu și Vizitatorii Apostolici și conducătorii Bisericilor sui iuris este un element fundamental pentru o comuniune mai solidă între Bisericile Catolice Orientale și Biserica de rit latin din Europa.

Întâlnirea Episcopilor Catolici Orientali din Europa s-a desfășurat încă o dată pe fundalul trist al războiului din Ucraina. Această conștientizare a fost exprimată în prezentarea Arhiepiscopului Major Shevchuk, care a mulțumit călduros atât Bisericilor, cât și autorităților civile pentru sprijinul și asistența acordate. Un gând și o atenție specială au fost acordate și altor conflicte în curs care afectează Bisericile noastre sui iuris din întreaga lume.

Sesiunile pe grupuri au culminat cu o discuție în plen, în cadrul căreia participanții și-au exprimat dorința de a lucra mai mult la următoarele propuneri:

- O reprezentare mai precisă a tinerilor din Bisericile sui iuris la Zilele Mondiale ale Tineretului, precum și la întâlniri locale mai regulate, atât în prezență fizică, cât și în format digital.

- O mai mare atenție acordată parcursurilor educaționale ale clerului, în special al celui de rit latin, orientată spre cunoașterea altor tradiții, însoțită de un schimb concret de experiențe. Un rezultat dorit este promovarea coordonată de o cunoaștere a lumii catolice orientale.

- Accelerarea publicării documentelor canonice relevante, printre altele, pentru apartenența credincioșilor la Bisericile lor sui iuris respective, care are loc în sens juridic, ritual-pastoral și în legătură cu guvernul central.

- O înțelegere a noii sensibilități privind biritualismul și adaptarea la rit, acum mai restrictivă decât în trecut, cu accent pe primatul propriului rit de origine.

- O atenție sporită la susținerea clerului Bise-

ricilor sui iuris angajate în biritualism în contextele din diaspora.

- Un discernământ mai mare în relațiile ecumenice cu Bisericile Ortodoxe în ceea ce privește validitatea sacramentelor și recunoașterea succesiunii apostolice.

- Speranța unei continuări eficiente și eficace a lucrărilor începute în cadrul acestor întâlniri anuale, printr-o structură adecvată pentru gestionarea actelor și acțiunilor întreprinse.

Punctele forte ale programului

Pe lângă sesiunile de lucru, programul a fost îmbogățit de momente care au consolidat legăturile dintre participanți și cu instituțiile.

- De o importanță primordială au fost celebrările liturgice în diferite rituri: imnul Akathistos în diferite limbi; Sfânta Qurbana în ritul siro-malabar și Sfânta Liturghie a Sfântului Ioan Gură de Aur, aceasta din urmă fiind celebrată și în Catedrala „Sfântul Ștefan”, un moment unic în istoria Bisericii din Austria, la care au participat 60 de episcopi orientali. Evenimentul a atras atenția mass-media națională, care au ales să îl transmită în direct.

- Relațiile cu instituțiile civile nu au fost neglijate, primarul Vienei, Dr. Michael Ludwig, invitând participanții la prânz în prestigioasa Stadtsenatssitzungssaal a Wiener Rathaus. La fel de semnificativă a fost întâlnirea de la Palatul Arhiepiscopal cu reprezentantul Comisiei Europene în Austria, Patrick Lobis, și cu ministrul federal Claudia Plakolm, unde dialogul s-a concentrat pe așteptările reciproce dintre Biserică și instituțiile civile pentru viitorul Europei.

- Participanții au fost întâmpinați de Nunțiul Apostolic în Austria, Arhiepiscopul Pedro López Quintana, în palatul istoric al Nunțiatului, apoi au vizitat Abația Klosterneuburg, unde au putut aprecia istoria și spiritualitatea locului, precum și să se bucure de o cină oferită de Abatele Anton Höslinger, CanReg.

- Sesiunea concluzivă a cuprins o prezentare a Prof. Dr. Dr. Thomas Mark Németh despre istoria și prezența Bisericilor Catolice Orientale în Austria.

Următoarea Întâlnire a Episcopilor Bisericilor Catolice Orientale din Europa este programată pentru 15-18 septembrie 2026 la Máriapócs, în Ungaria, pe teme legate de formarea misionară în Bisericile Catolice Orientale sui iuris prin catehism, mistagogie și transmiterea credinței, precum și consolidarea identității orientale în diaspora.

**Episcopii Catolici Orientali din Europa
Viena, 12 septembrie 2025**

Biroul de Presă EGCO

„Fie mie după cuvântul tău!”

Preacurata Fecioară Maria a spus DA lui Dumnezeu. A ales. Fiat! Începutul!

„Eu v-am ales pe voi, nu voi m-ați ales pe Mine”, spune Domnul. Da, El a ales acest vas sfânt, Imaculata Concepțiune, pentru a-L trimite în lume pe Isus pentru noi, pentru fiecare dintre noi.

Misiunea Mariei! Asumată. Împlinită cu deplină dăruire. Pentru fiecare dintre noi, copiii încredințați Ei. Oare cunoașterea și asumarea de către noi al acestui adevăr este, așa cu micimea și slăbiciunea noastră umană, greu de împlinit? Putem să o iubim urmând-o ca pe o MAMĂ dăruită cu toate virtuțile dobândite prin credință și ascultare de Dumnezeu? Răspunsul nu poate fi decât personal chiar dacă suntem împreună în Reuniunea Mariană. Fiecare cu propria deschidere, ascultare, daruri, fapte de slujire...Avem însă șansa de a fi o familie ce poate zidi împreună. Fiecare întâlnire a noastră are ceva memorabil prin percepția personală asupra meditației oferite, a unei devoțiuni împlinite într-un anumit mod ce îți atinge inima, o acțiune care te-a facut să simți că ești cuiva de folos, un zâmbet, o vorbă de care aveai nevoie, prin atâtea mărturii ce te uimesc... Totul prin gândul că ești al Ei și te-a ales să nu fii singur în împlinirea binelui.

Dintre toți sfinții doar Maria, Maica Domnului și Ioan Botezătorul au sărbătoarea nașterii pe lângă cea a plecării la Cer, datorată misiunii pe care au primit-o în planul mântuirii neamului omenesc și a faptului că erau sfinți de la naștere.

Sărbătoarea Nașterii Maicii Domnului, 8 septembrie este astfel, nu întâmplător, prima sărbătoare în calendarul bisericesc, celebrată la nouă luni după cea a Imaculatei Concepțiuni, 8 decembrie, datorită rolului Mariei ca Mamă dintru veșnicie menită să aducă în lume Mântuitorul Isus Cristos.

Prima menționare a sărbătorii o avem într-un imn datând din secolul VI, când după Conciliul de la Efes, cultul marian a cunoscut o mare înflorire, în special în Siria și Palestina. Povestea nașterii Fecioarei Maria nu apare în Biblie, ci doar în scrierile apocrife, respectiv în Protoevanghelia lui Iacob, sec.II unde se relatează originea și copilăria Ei. Maria este prezentată ca având origine împărătească și preoțească, Ioachim,

Foto: www.mondocattolico.com

tatăl, fiind preot provenit din seminția lui Iuda, urmaș al regelui David, om de vază, înstărit. Iachim și soția sa, Ana, își doreau nespuse de mult un copil pe care l-au primit, miraculos, ca dar ceresc prin rugăciune.

Prima celebrare a Nașterii Maicii Domnului a avut loc cu prilejul sfințirii în sec. al VI-lea a Basilica Sanctae Mariae ubi nata est, azi Biserica Sfânta Ana din Ierusalim, la origine o biserică mariană construită pe imașul păstorului, unde se găsea casa părinților Ioachim și Ana. Nașterea Fecioarei Maria a început să fie sărbătorită la Roma în sec. VII, adusă aici de călugării orientali.

Cum sărbătorim astăzi nașterea Preacuratei? Este „sărbătoare de poruncă”, sfințele liturghii celebrate în bisericile de ambele rituri, oriental și occidental, dar și în alte culturi și religii pe întreg Pământul cinstesc „pe cea plină de dar”. Ceea ce noi, marianiștii, încercăm să facem este să cunoaștem, să înțelegem, să prețuim tot ce ține de făptura și misiunea Preacuratei Fecioare Maria. Să o urmăm în gestul său de deschidere, prin totală credință înspre VOIA Lui Dumnezeu, în acceptarea misiunii pe care El ne-a încredințat-o în viață fiecăruia dintre noi, fiindcă știm că acesta ne este BINELE, că putem, dacă dorim, să fim purtători de Dumnezeu împreună cu Maria, după modelul Mariei. Oriunde ne aflăm, orice împrejurări de viață ni se rânduiesc, să credem că EA, Maica Mântuitorului este cu noi, ne cheamă la faptă, la rugăciune și trăire curată, la acel „totul cu inima”. Să ne asumăm „umblarea” împreună cu Maria către Isus. Să încercăm să ne cunoaștem propria misiune și să o împlinim.

CU BLÂNDUL ISUS SĂ NE BINECUVÂNTEZE FECIOARE DE SUS!

Pacea sufletului

ZIUA INTERNAȚIONALĂ a PĂCII este sărbătorită în fiecare an pe 21 Septembrie. Această zi este dedicată păcii și în special absenței războiului și a violenței

PACEA este cel mai prețios cadou, această PACE, ne-a fost oferită pe o tavă de argint, de către oamenii care au luptat pentru ea cu viața lor, de tații și de tinerii care niciodată n-au ajuns acasă și a căror amintire noi o prețuim.

Nu suntem proprietarii acestei PĂCI; noi suntem numai păstrătorii, paznicii ei.

Noi putem doar preda această PACE greu obținută, copiilor noștri, noi nu putem risipi PACEA. Pur și simplu nu avem dreptul să facem asta.

Trebuie să facem tot ce este posibil acum pentru a păstra PACEA și a opri orice tentativă de a distruge PACEA.

Această ZI este instaurată conform rezoluției ONU din anul 2001, între toate statele lumii pentru, ca să promovăm buna înțelegere, respectul unul față de celălalt indiferent cine este, din ce țară provine, ce culoare are, ce limbă, ce confesiune, ce vârstă și ce stare socială are.

Întreaga omenire trebuie să găsească cuvintele care să exprime Pacea cu cea mai adâncă dorință a inimii: pentru a trăi o viață fericită.

Viața fericită e viața pașnică, liniștită, viața trăită în pace și dragoste și bunăcuviință, care se instalează în sufletele credincioșilor ca PACEA SUFLETULUI.

De-a lungul istoriei, „pacea sufletului” a fost idealul care a atras ca un magnet milioane de suflete creștine care doreau cu ardoare să trăiască și să împlinească în viața lor, Pacea Divină, prin cunoașterea și fidelitatea dragostei pentru Dumnezeu.

Aceste virtuți trebuie împlinite de către fiecare creștin care dorește să atingă desăvârșirea. Pentru că virtuțile sunt o prioritate a tuturor creștinilor, care trebuie, cu ardoare, să creadă în Dumnezeu, acel Dumnezeu, care le oferă Pacea „Pace vă las vouă, pacea Mea o dau vouă” (Io. 14, 27).

Numai astfel oamenii vor putea să trăiască în pace cu toți oamenii, pentru că fără de pace și sfințenie, nimeni nu-l va vedea pe Bunul Dumnezeu, care este Dumnezeul păcii, al iubirii și al iertării.

Porunca este: „Să vă iubiți unii pe alții cum v-am iubit Eu”. Iubirea care cuprinde sufletul oamenilor exclude ura, răzburarea, pentru că trebuie să ierți, ca să fii iertat!

Iertarea primită pentru păcatele personale este

condiționată de iertarea celor care au greșit împotriva celui care cere iertarea lui Dumnezeu.

Iertarea izvorăște din iubire și numai cine iubește știe să ierte cu adevărat.

Valoarea și greutatea sentimentului de iubire este egală cu cea a dorinței desăvârșite a iertării.

Este greu să ierți? Oare este greu să iubești?

Cele două sentimente dovedesc măsura în care sufletul este încărcat cu credința în suferințele calvarului și al răstignirii pe Sfânta Cruce a lui Isus Cristos.

Toți păcătuiam, cu toate acestea, Dumnezeu ne iubește. Asta nu înseamnă că iubește și tot ceea ce facem, însă ne iubește pe noi. De fapt, El iubește atât de mult omenirea încât a făcut posibil pentru noi să ajungem la Dumnezeu prin sacrificiul Fiului Său, Isus Cristos.

Deci putem primi și acum de la Domnul pace pentru sufletul nostru, dacă ne vom ruga, având credință, adăugând la cuvintele rugăciunii: „Cred, Doamne, că Tu vei face așa!”

În Sfânta Evanghelie există o învățătură despre pace, dar, nu există nici o învățătură despre război, ceea ce înseamnă că războiul nu este o problemă evanghelică sau un ideal al

credincioșilor.

Dumnezeul nu este Dumnezeul războiului sau al răzbunării.

În mânie și în răzbunare, noi oamenii greșim, iar Evangheliile și istoria omenirii este plină de exemple în acest sens. În ele citim cum toate popoarele războinice au strivit din mândrie și lăcomie pe cele mai mici, mai slabe și pașnice.

Virtuțile de dragoste pentru aproapele și pentru pace, trebuie să fie împlinite de către fiecare creștin care dorește să atingă desăvârșirea prin mântuire și viață veșnică.

În mijlocul răutăților lumii, a păcatelor care înăbușă sufletul, a războaielor careucid trupul, și sufletul, trebuie ca scânteia dumnezeiască din versetele Sfintei Evanghelii, să îndemne credincioșii la curaj și statornicie prin lupta spirituală a dăruirii, a evlaviei și al încrederii în învățăturile transmise de Isus Cristos: „Învățați de la Mine, că sunt blând și cu inima smerită”.

Într-adevăr, smerenia, pacea și blândețea inimii, sunt PACEA SUFLETULUI, starea de echilibru, este esența Legii „Facă-se voia TA!”, când sufletul tuturor credincioșilor oferă lui Dumnezeu toate gândurile, sentimentele, pașii spre iubirea aproapelui, așa cum orânduiește Mântuitorul Nostru să ne trăim viața după dorința și voia Lui.

Congresul Internațional Renovabis

care a prezentat situația dramatică a civililor în război. Mărturia sa a impresionat profund, iar afirmația „Oamenii obișnuiți pot face lucruri extraordinare” a fost citată de mai multe ori pe parcursul congresului.

Johann Saathoff, secretar de stat parlamentar în Ministerul Federal pentru Cooperare Economică și Dezvoltare, a evidențiat rolul societății civile, afirmând: „Viața este pentru implicare, nu pentru spectatori.” Prima zi s-a încheiat cu un moment muzical și cu o cină-bufet care a facilitat dia-

logul informal între participanți.

A doua zi a fost dedicată unor dezbateri profunde despre demnitatea umană în fața marilor dileme etice. Un panel teologic și bioetic a abordat tema sinuciderii asistate și a dreptului la moarte, insistând asupra faptului că libertatea individuală trebuie pusă în dialog cu responsabilitatea comunității. Au urmat grupuri de lucru pe teme concrete: comunicarea incluzivă pentru persoanele cu dizabilități, protecția copiilor în fața abuzului, sprijinirea părinților și protejarea vieții, prevenirea dependențelor, precum și ajutorul pentru victimele traficului de persoane – temă prezentată de Gina-Maria Stoian (ADPARE, România).

După-amiaza, participanții au vizitat proiecte locale din Berlin: adăposturi pentru persoane fără locuință, centre pentru refugiați, hospice-uri și inițiative de sprijin pentru femeile însărcinate aflate în dificultate. Seara, în Catedrala Sf. Hedwig, s-a celebrat Sfânta Liturghie, precedată de o prezentare a noii amenajări a interiorului.

Ultima zi a adus în prim-plan vocile din țările afectate de războaie și migrații. Diana Dimova (Bulgaria) a vorbit despre tensiunea dintre protecția frontierelor și demnitatea refugiaților, Dr. Harutyun Harutyunyan (Armenia) despre criza umanitară a refugiaților din Nagorno-Karabah, iar Pr. Norbert Frejek SJ (Ucraina) despre rănile lăsate de război în sufletele oamenilor. Congresul s-a încheiat cu o masă rotundă despre viitorul demnității umane în Europa, moderată de Dr. Paulina Hauser (Caritas Germania), la care au participat Prof. Dr. Regina Polak (Viena), Mitropolitul Grigorie Durić și Dr. Łukasz Mudrak (Caritas Polonia).

În discursul de încheiere, Pr. Prof. Dr. Thomas Schwartz a prezentat apelul Renovabis „Demnitatea umană în vremuri de transformare socială”, un document programatic adresat societății, politiciii, Bisericii și fiecăruia dintre noi.

Peste 200 de participanți din 26 de țări, provenind din Europa Centrală, de Est și de Sud-Est, dar și din Germania, s-au reunit la Academia Catolică din Berlin pentru cea de-a 29-a ediție a Congresului Internațional Renovabis.

Din România au participat Pr. Antoniu Chifor (Eparhia Greco-Catolică de Oradea), Pr. Paul Popa (Eparhia Greco-Catolică de Oradea), Pr. Viorel Codrea (Parohia Greco-Catolică Cugir), Pr. Remus Ghiran (Eparhia de Maramureș), Pr. Pavel Cristian (Preot ortodox, Timișoara), Alpar Kovacs (Arhiepiscopia de Alba-Iulia), Imre Tudor (Universitatea Sapientia), Constantin Jinga (Universitatea de Vest din Timișoara), Pr. Nicolae Anușca (Caritas Blaj), Pr. Gheorghe Dunca (Caritas Maramureș, Baia Mare), Adela Popa-Ghițulescu (Caritas Eparhial Oradea), Pr. Olimpiu Todorean (Caritas Eparhial Oradea) și Codruța Fernea (Acțiunea Catolică din România).

Tema întâlnirii – „Inviolabilă și vulnerabilă. Demnitatea umană între revendicare universală și linii de conflict social în Europa” – a adus în prim-plan una dintre cele mai sensibile și urgente provocări ale timpului nostru: respectarea demnității umane în fața tensiunilor sociale, politice și culturale din Europa.

Congresul a fost deschis de Arhiepiscopul Dr. Heiner Koch, care a subliniat rolul întâlnirii ca spațiu de educație și dialog între Est și Vest, și de Pr. Prof. Dr. Thomas Schwartz, directorul general Renovabis, care a reamintit că fiecare persoană este creată după chipul lui Dumnezeu, iar această demnitate constituie fundamentul libertății, dreptății și păcii.

În prima zi, Prof. em. Dr. Ingeborg Gabriel (Universitatea din Viena) a susținut prelegerea introductivă, amintind de responsabilitatea „în fața lui Dumnezeu și a oamenilor” și de importanța speranței și a acceptării imperfecțiunii. A urmat intervenția online a Oleksandrei Matviichuk, laureată a Premiului Nobel pentru Pace și activistă pentru drepturile omului din Ucraina,

Codruța FERNEA

Pelerini ai speranței în vizită la Catedrala „Sfântul Nicolae”

Pe data de 30 august 2025, Preasfinția Sa Virgil Bercea a primit un grup de 50 de pelerini din Parohia „Schimbarea la Față” din Horoatu Crasnei, însoțiți de părintele paroh Mihai Șofineți. Vizita a debutat cu intrarea pelerinilor, însoțiți de ierarh și de preotul paroh, pe Poarta Sfântă a Catedralei, cântându-se troparul Învierii „Cristos a Înviat”, moment în care episcopul le-a urat bun venit celor 50 de pelerini și i-a invitat să profite de ocazie pentru a se spovedi și pentru a se împărtăși cu Trupul și Sângele Domnului, pentru a primi Indulgența Plenară despre care Sfântul Părinte Papa vorbește cu fiecare ocazie în Anul Jubiliar al Speranței 2025. Odată ajunși în catedrală, credincioșii au rostit Crezul, iar mai apoi a fost oficiată Sfânta Liturghie de către ierarh, alături de părintele paroh Mihai Șofineți din Horoatu Crasnei, părintele Vasile Dobrată, părintele Mirel Demian și părintele arhidiacon Leon Cosma.

În cuvântul de învățătură, eparhul le-a amintit celor prezenți despre importanța pelerinajului, privit ca un drum al schimbării interioare și al «devenirii în Domnul»:

„Vă mulțumesc înaintea de toate că astăzi ați venit la Oradea în spirit de pelerinaj. Este un lucru extraordinar atunci când luăm drumul unui pelerinaj, lăsând comoditatea de acasă, lăsând lucrurile de fiecare zi și făcând un efort. Parcurgând acest drum, putem întâlni alte piedici sau alte bucurii, mergând pe drum putem întâlni persoane dragi sau persoane pe care încă nu le-am cunoscut, putem să creăm legături. Drumul ne ajută să ne schimbăm foarte adesea, pentru că viața este un drum și, în timpul ei, suntem constant într-o devenire: se transformă trupul și gândul, învățăm multe lucruri și ne transformăm sufletește, pentru că devenim în Domnul neîncetat.

Evangelhia de astăzi ne spune că Isus era pe drum, într-un pelerinaj, și doi orbi strigau către Dân-

sul să se îndure și să se miluiască de ei. Este foarte interesant, fiindcă astăzi am merge direct la medicul oftalmolog dacă avem anumite probleme, dar dacă ne gândim, de câte ori suntem orbiți de păcatele noastre, de răutățile noastre sau de faptul că vedem o persoană într-un anumit mod și o judecăm fără să ne dăm seama, pe când toată judecata ar trebui să o lăsăm la Dumnezeu. Avem nevoie de Domnul întotdeauna atunci când trebuie să ne ridicăm și este important să știm, să avem curajul să strigăm: «Doamne, ajută-ne! Doamne, ai milă de noi!», iar atunci când mergem la spovadă nu facem nimic altceva decât ceea ce au făcut și cei doi orbi din Evanghelie când au strigat către Isus: «Doamne, miluiește-ne! Doamne, îndură-te spre noi!»

Mă bucur încă o dată că ați venit astăzi la Oradea, un grup dintr-o parohie, în spirit de pelerinaj, în Anul Jubiliar al Speranței. Este un lucru extraordinar că, de fapt, atunci când ajungem aici Îl întâlnim pe Domnul în Sacramentul Euharistiei. Acesta este scopul nostru: să-L întâlnim și, odată, să ajungem cu El în Împărăție. Micile periplituri pe care le facem în viața noastră, de la Horoatu la Oradea, pentru a-L întâlni în mod special pe Domnul, astăzi, ca să ne transformăm un pic, sunt un har, un dar și o binecuvântare de la Domnul.”

La finalul Sfintei Liturghii, a luat cuvântul părintele paroh Mihai Șofineți, care a mulțumit Preasfinției Sale Virgil pentru primirea călduroasă și pentru cuvântul de învățătură; a mulțumit, de asemenea, și colegilor preoți care au slujit împreună și tuturor celor prezenți. După binecuvântarea finală, părintele arhidiacon Leon Cosma a făcut un scurt istoric al Catedralei „Sfântul Nicolae”, prezentând pelerinilor pictura lăcașului și icoanele Fericitorilor Episcopi Martiri.

Liceul Don Orione, la aniversare - 30 de ani de activitate

Ca în fiecare an, la Liceul Don Orione din Oradea festivitatea de deschidere a noului an școlar a avut loc duminică, oferind, astfel, posibilitatea tuturor părinților și bunicilor de a fi alături de copiii și nepoții lor în această zi specială, un eveniment care se întâmplă neîntrerupt de 30 de ani.

„Pe 14 septembrie 1995, într-o sală de clasă, la parter, Liceul Don Orione își deschidea porțile cu un număr mult mai mic: aproximativ 20 de angajați și undeva la 31 de elevi. Astăzi, sunt 800 de elevi și 70 de angajați. Liceul Don Orione nu este doar o instituție de învățământ, este mai mult decât atât. Pentru unii dintre noi, este chiar a doua casă”, a spus, în deschiderea festivității, prof. Alexandru Stoica, directorul liceului.

A luat apoi cuvântul părintele Francisc Lăcățuș, superior al Centrului Don Orione, care i-a condus pe cei prezenți în și prin rugăciune, așa cum trebuie să înceapă orice an școlar.

„Începem acest an școlar binecuvântându-l și lăudându-l pe Domnul, pentru toate lucrurile pe care le-a făcut pentru noi în acești 30 de ani. În septembrie 1995, era primul sunet de clopoțel în curtea noastră. Sărbătorim un jubileu în Anul Jubiliar al Speranței”, a spus, printre altele, directorul Centrului Don Orione. Părintele Francisc a binecuvântat trei ghiozdane, simbol al celor 30 de ani de activitate neîntreruptă pentru instituția de învățământ din Oradea.

„Cele trei ghiozdănele reprezintă, totodată, viitorul copiilor noștri și, mai mult decât atât, reprezintă educația lor”, a mai spus preotul.

În continuare, a luat cuvântul pr. Antoniu Chifor, vicar responsabil cu preoții în Eparhia de Oradea, care a transmis salutul și binecuvântarea Preasfințitului Virgil Bercea, eparhul orădean fiind plecat în străinătate la

o întâlnire a episcopilor în Europa.

Din prezidiu a mai făcut parte profesorul Alin Ștefănuț, inspector școlar general al județului Bihor. Reprezentantul IȘJ a laudat rezultatele obținute de elevi la Evaluarea Națională și la Bacalaureat, menționând că Liceul Don Orione este o unitate de învățământ care, în cei 30 de ani de existență, a cunoscut o dezvoltare constantă.

„Alegerea tot mai mare a părinților și elevilor demonstrează încrederea pe care liceul și-a câștigat-o în întreaga comunitate. Felicitări!”, a subliniat Alin Ștefănuț.

Un mesaj emoționat a fost transmis și de către Martin Miheller. Managerul liceului i-a salutat pe toți cei prezenți, în mod deosebit pe copiii aflați pentru prima dată la deschiderea unui nou an școlar.

La finalul festivității elevii au fost invitați în sălile de clasă pentru a primi orarul și manualele școlare.

Loredana IONAȘ
<https://www.crisana.ro>

S-a întors la Domnul părintele arhimandrit Ioan Marin Mălinaș

În cursul dimineții zilei de 8 septembrie a.c., a trecut în veșnicie părintele arhimandrit Ioan Marin Mălinaș. Preasfințitul Virgil l-a vizitat cu o zi mai devreme pe patul de spital din Viena, unde a primit și dezlegarea.

Episcopul greco-catolic de Oradea, preoții, persoanele consacrate și credincioșii ridică rugăciuni pentru odihna sufletului adormitului întru Domnul, ca sufletul lui să se așeze cu dreptii care din veac au bineplăcut Lui.

„Că Tu ești învierea, viața și odihna robului Tău părintele Ioan Marin, fratele nostru, Cristoase Dumnezeu nostru, și Ție mărire înălțăm, împreună și Părintelui Tău celui fără de început și Preasfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin”.

În veci pomenirea lui!

„Bicicliștii speranței”

Un grup de 24 de pelerini din România a participat, în perioada 6-7 septembrie, la Pelerinajul „Bicicliștii Speranței” către Sanctuarul marian de la Máriapócs (Ungaria). Evenimentul, aflat la a patra ediție, a pornit din Carei și s-a desfășurat pe biciclete, ca semn de jertfă și comuniune. Ediția de anul acesta a reunit 24 de participanți, față de 7 în anul precedent. Pe parcursul celor circa 100 km parcurși cu bicicleta, pelerinii au trăit momente de rugăciune, meditație și comuniune, descoperind liniștea și vindecarea sufletească oferite de acest parcurs.

Tradiția pelerinajului spre Sanctuarul marian de la Máriapócs are rădăcini seculare în zona Careiului și a Sătmărilor, fiind reluată în 2022. Evenimentul are un caracter multi-confesional și bilingv (română-maghiară), iar anul acesta s-a desfășurat cu sprijinul pr. protopop Lucian Cociorva și al pr. Răzvan Remeș, sub binecuvântarea PSS Virgil Bercea, episcop greco-catolic al Oradiei.

Pelerinajul „Bicicliștii Speranței” către Maica Domnului de la Máriapócs a fost un real succes. Chiar dacă a fost mereu în mișcare, el a însemnat un adevărat popas spiritual pentru toți cei prezenți. Valurile tulburi ale societății noastre, care zdruncină corabia vieții, au fost domolite de Domnul prin grija și iubirea Maicii Sale Preacurate.

Pe tot parcursul traseului, pelerinii au avut ocazia să se roage, să mediteze, să se rupă de comoditate, agitație și haos și să pășească, plini de încredere, spre Cristos. De la pornirea din Carei, părintele protopop Lucian Cociorva ne-a amintit de jertfă: jertfa Domnului pe cruce și jertfa noastră prin asumarea acestui drum pe biciclete, un fapt străin pentru o lume ancorată în confort.

Pelerinajul a pornit de la biserica greco-catolică maghiară din Carei. Prima oprire a fost la biserica romano-catolică din Vállaj, unde s-a vorbit despre speranță. Atât acest an jubiliar, cât și devotamentul pelerinilor de a ajunge la Máriapócs au stat sub semnul speranței. Orice jertfă presupune a avea speranța de a ne atinge scopul. Iar scopul nostru a fost acela de a ajunge Acasă, la Maica Domnului, care este și Maica noastră a tuturor – așa cum ne-a amintit părintele Răzvan Remeș, spiritualul pelerinajului, la Nyírvasvári. De asemenea, pr. Răzvan a accentuat importanța cunoașterii: să ne cunoaștem unii pe alții, pentru că împreună am pornit la drum și trebuie să formăm o comunitate încheagată în iubirea față de Dumnezeu și față de aproapele.

Bucuria parcursului nostru a fost încununată de reușita sosirii la Sanctuar și de închinarea la Icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului, pentru toate aducând mulțumire prin rugăciunea Paraclisului în biserica de lemn a complexului. Acolo, ipodiatonul István Deák ne-a însuflețit printr-o cuvântare despre cu-

raj: curajul de a pedala împreună pe acest drum, curajul de a ne mărturisi credința și curajul de a recunoaște cu umilință greșelile noastre în fața Domnului.

Seara de sâmbătă a fost urmată de priveghere în biserică și în curte, lăcașul de cult fiind arhiplin de credincioși. Imnurile de laudă mariane și rugăciunile au răsunit cu putere, insuflând celor prezenți un sentiment de sfințenie, pe ton rugător: „În biserica măririi Tale stând, în cer ni se pare a sta, Născătoare de Dumnezeu.”

În dimineața zilei de duminică, grupul nostru a luat parte la Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, oficiată de Înaltpreasfințitul Kocsis Fülöp, arhiepiscop și mitropolit al Arhiepiscopiei de Hajdúdorog (Ungaria), și a membrilor Sinodului mitropolitan. O bucurie aparte a fost slujirea unei ectenii mici în limba română de părintele Răzvan Remeș, ajutat de unul dintre diaconii Preasfințitului Abel, care a învățat pentru noi ectenia în limba română. Cei mai mulți dintre pelerinii din România s-au mărturisit și s-au împărtășit cu Sfintele Taine, lucru care reprezintă cea mai mare reușită.

Sunt profund impresionat de mobilizarea participanților la această inițiativă: de la 7 persoane anul trecut, am ajuns anul acesta la 24. Pentru toate acestea Îi mulțumim Domnului și Preasfintei Sale Maici, pe care Îi rugăm să ne binecuvânteze, alături de toți cei care ne-au însoțit în rugăciuni, de familiile noastre și de întreaga Biserică.

Invităm de pe acum credincioșii pasionați de ciclism să ni se alătore la edițiile viitoare ale acestui drum de credință și comuniune!

Pelerinaj la Sanctuarul marian de la Máriapócs

Protopopiatul Greco-Catolic Beiuș, cu sprijinul Parohiei Greco-Catolice Beiuș – „Sfinții Trei Ierarhi”, a organizat pe 13 septembrie 2025 un pelerinaj la Sanctuarul Marian de la Máriapócs.

În timpul călătoriei, participanții au făcut o incursiune în istoria Bisericii Greco-Catolice, evocând activitatea episcopului Iosif de Camillis de Muncaci, vicar apostolic al tuturor uniților din estul european, precum și consacrarea episcopului Ioan Inocențiu Micu-Klein al Blajului în această biserică. Episcopul Inocențiu a fost, de asemenea, un fervent apărător al drepturilor naționale ale românilor, fiind, din acest motiv, exilat de autoritățile austro-ungare.

Oaspeții au avut onoarea de a celebra Sfânta Liturghie în limba română în Basilica Minor a Sanctuarului Marian de la Máriapócs, alături de pr. Marius Taichiș, paroh greco-catolic de Dragoteni, și pr. Anton Jitaru, paroh romano-catolic de Beiuș. La finalul Liturghiei, pelerinii au putut „atinge” lacrimile Maicii Domnului de pe icoana făcătoare de minuni, expusă în altarul lateral al basilicii.

Pelerinajul a continuat cu vizita la Muzeul Eparhial Greco-Catolic din Nyíregyháza, unde doamna director, dr. Szabó Irén, a oferit participanților o prezentare detaliată a iconografiei bizantine subcarpatice și a istoriei Bisericii Greco-Catolice în țările est-europene, evidențiind puntea de legătură binecuvântată între catolicismul occidental și tradiția bizantină orientală. Prin traducerea asigurată de subsemnatul, împreună cu doamna prof. Carmen-Agneta Zima, pelerinii au „călătorit în timp”, privindu-și prezentul cu și mai mare prețuire, în lumina strălucitoare a trecutului.

Vizita s-a încheiat cu explorarea capelei Seminarului Teologic și a Catedralei Greco-Catolice „Sfântul Nicolae” din Nyíregyháza, însoțiți de dl. Marcell Dévai, directorul Centrului „Sf. Carmil”, și de doamna prof. Dévainé Markos Kitti.

O zi mai târziu, pelerinii beiușeni au parcurs Calea Sfintei Cruci la Mănăstirea Greco-Catolică din Stâna de Vale

Duminică, 14 septembrie, cu prilejul sărbătorii Sfintei Cruci, preoți și credincioși din Protopopiatul Greco-Catolic Beiuș s-au rugat „Calea Crucii” la Stâna de Vale, încheind rugăciunea în capela Mănăstirii „Fericiții Episcopi Români Martiri Greco-Catolici” din Stâna de Vale. Această „Cale a Crucii” a fost realizată prin munca asiduă a preoților Mihai Fechetă și Iosif Fecheta, crucile fiind confecționate din șinele căii ferate construite la inițiativa Fericitului Episcop Martir greco-catolic Valeriu Traian Frențiu. Pe 14 septembrie 2023, Calea Crucii a fost sfințită cu binecuvântarea Preasfințitului Episcop Virgil Bercea, Episcopia Greco-Catolică de Oradea.

Pr. Zorel ZIMA

Deschiderea anului școlar la Liceul Greco-Catolic „Iuliu Maniu”

În dimineața zilei de 8 septembrie a.c., la Liceul Greco-Catolic „Iuliu Maniu” din Oradea a avut loc festivitatea de deschidere a noului an școlar 2025-2026, prilej marcat de emoția elevilor, profesorilor și părinților, în prezența conducerii școlii și a autorităților educaționale. Printre invitați, a fost prezent domnul inspector școlar general al județului Bihor, prof. Alin Serafim Ștefănuț.

Festivitatea a debutat cu intonarea Imnului Național al României de Corul Liceului Greco-Catolic, condus de prof. Nicoleta Țampu, împreună cu toți cei prezenți. A urmat rugăciunea pentru începutul unui nou an școlar, condusă de pr. Traian Dobrată, preot spiritual al Liceului Greco-Catolic din Oradea, care a transmis gândul de binecuvântare al Preasfinției Sale Virgil Bercea, subliniind coincidența fericită a acestei zile cu sărbătoarea Nașterii Maicii Domnului.

„Fecioara Maria a fost o viață care a schimbat lumea de atunci, a schimbat-o în ceva mai bun. Voi sunteți noua viață pentru această lume, pe care cu siguranță o veți schimba în ceva mai bun – acesta este gândul nostru, al tuturor, ca voi să vă împliniți astfel încât viața și lumea să vă mulțumească. Bine ați venit la școală! (...) Port salutul Preasfinției Sale, episcopul Virgil Bercea, gânduri de afecțiune și de mari împliniri. Să aveți un an cu roade și binecuvântări!”

În discursul său, doamna director prof. Antonia Nica a subliniat în primul rând cum cea mai veche instituție cu predare în limba română din Oradea (1784) – Liceul Greco-Catolic „Iuliu Maniu” reprezintă și un model de conviețuire și comuniune în diversitate. Aici elevii beneficiază și de formare spirituală, aceasta contribuind esențial la dezvoltarea lor deplină.

„Astăzi, aici, în această mare de oameni, ne unește – paradoxal spus – diversitatea, bazată pe vârstă, religie, etnie. Și cu toate acestea, nu putem numi simplu „mare de oameni”, ceea ce vedem. Fiecare per-

soană de aici este conectată cu o alta: lângă noi se află prietenul cel mai bun, dascălul nostru, elevul devenit profesor, copilul care a crescut peste noapte și a absolvit, fostul elev care s-a reîntors să simtă emoția acestei zile sau nepoțelul care trăiește prima zi de școală. În 1998 treceam pragul acestei școli ca elevă și, de atunci, aproape fără excepție, am fost prezentă la fiecare deschidere de an școlar. Chiar dacă au fost «n» astfel de întâlniri, mă cuprinde de fiecare dată o mare emoție.”

Domnul inspector școlar Alin Ștefănuț a mulțumit doamnei director pentru invitația de a fi prezent la acest moment cu o semnificație aparte pentru fiecare, în mod special pentru copiii care încep clasa pregătitoare și a subliniat faptul că educația este cel mai generos dar pe care o comunitate în poate oferi copiilor și tinerilor săi: „Să pășim cu încredere în acest an școlar, amintindu-ne că fiecare clipă dedicată educației este o picătură din acel «izvor de bine» despre care vorbea Immanuel Kant. Atât eu, cât și toți membrii Inspectoratului Școlar Bihor, vă dorim «Succes în noul an școlar!», un an în care provocările să se transforme, prin efort comun, în oportunități, reușite și experiențe frumoase. Tuturor, mult succes în anul 2025-2026! Vă mulțumesc!”

Cu aceeași ocazie, doamna director Antonia Nica a mulțumit domnului prof. Andrei Cristea și doamnei prof. Bianca Fernea pentru dăruirea din ultimii ani, ca directori ai acestei instituții. Ulterior, doamna director-adjunct Rodica Mureșan a prezentat cele 40 de programe de studiu ale acestei instituții de învățământ cu o bogată valoare și tradiție în orașul nostru.

Festivitatea s-a încheiat cu un moment artistic susținut de ansamblul folcloric al Liceului Greco-Catolic, care a prezentat dansuri populare tradiționale din Bihor.

Mihaela CABA-MADARASI
Biroul de Presă EGCO

„Calix Sacerdotum”

În perioada 25–27 august, la Lugoj, s-a desfășurat ediția a IX-a a Campionatului Național de Fotbal în sală destinat preoților catolici din România – „Calix Sacerdotum”. Evenimentul a adunat laolaltă echipe din mai multe eparhii și dieceze, într-un spirit de prietenie, comuniune și bucurie sportivă.

Eparhia Greco-Catolică de Oradea a fost reprezentată de un grup de 11 preoți, care au demonstrat nu doar talent sportiv, ci și unitate și entuziasm în această competiție. După un parcurs excelent în faza grupelor, cu patru victorii din patru meciuri, echipa noastră a reușit o performanță deosebită și în fazele eliminatorii.

Pe 27 august, în semifinale, preoții orădeni au învins cu 3-1 echipa Arhiepiscopiei de Alba Iulia și Făgăraș, calificându-se astfel în marea finală. În ultimul act al competiției, adversarii au fost reprezentanții Diecezei Romano-Catolice de Iași, care s-au impus cu 2-0.

Chiar dacă rezultatul final nu a adus trofeul mult dorit, echipa noastră a fost primită cu bucurie și recunoștință pentru efortul depus și pentru frumusețea jocului arătat. În mod special, părintele Terec Mihai a fost distins cu titlul de „cel mai bun jucător al campionatului”, o recunoaștere care încununează strădania întregului lot.

Totuși, dincolo de scoruri și clasamente, adevărata victorie a constat în prietenia legată între preoți, în momentele de comuniune petrecute împreună și în mărturia oferită că sportul poate fi un prilej de fraterni-

tate și de întărire a legăturilor dintre slujitorii Bisericii. Toți cei implicați, fiecare jucător, fiecare susținător, au fost cu adevărat „campioni”.

Adresăm un cuvânt de mulțumire și recunoștință tuturor echipelor participante, pentru fair-play și spiritul frățesc manifestat pe teren, precum și Eparhiei Greco-Catolice de Lugoj, gazda acestei ediții, pentru organizarea impecabilă și atmosfera deosebită în care s-a desfășurat campionatul.

Echipa eparhiei noastre se întoarce acasă cu inima plină de bucurie și speranță, purtând cu sine amintiri prețioase și dorința de a continua această frumoasă tradiție.

Echipa de fotbal a preoților EGCO

Ziua Limbii Române, sărbătorită la Centrul rezidențial „Casa Frențiu”

În cursul zilei de ieri, 11 septembrie a.c., la Centrul rezidențial „Casa Frențiu”, seniorii au avut parte de o zi de sărbătoare dedicată Zilei Limbii Române (marcată, anual, în ziua de 31 august).

Doamna Miorița Săteanu și membri ai Uniunii Județene a Pensionarilor Bihor au fost oaspeții noștri. Evenimentul a adus emoție, bucurie și comuniune, marcând importanța limbii materne prin cânt, poezie și tradiție.

Programul a fost deschis cu priceșne, interpretate cu sensibilitate, care au adus liniște și recunoștință în sufletele celor prezenți. Părintele capelan Valentin Ilea a rostit un mesaj despre importanța credinței și a comunității în viața fiecăruia. Cuvintele sale au adus alinare și speranță.

În continuare, au fost evocați scriitori români născuți în luna septembrie: George Coșbuc, George Bacovia și Ion Agârbiceanu.

Patru dintre rezidenți au recitat poezii din creațiile acestora, oferind un moment de mare încărcătură artistică și emoțională.

Sărbătoarea s-a încheiat cu o horă jucată împreună,

vă, într-un spirit de voie bună și comuniune.

Evenimentul a demonstrat încă o dată că, în cadrul centrului, viața este plină de semnificație și de momente de trăire autentică, fiecare sărbătoare devenind prilej de unitate și bucurie.

Teodora BODA
Asistent social principal

Pelerinajul Bădăcin – Sighet, 2025

Pe 1 septembrie 2025 s-a încheiat cea de-a XXVI-a ediție a Pelerinajului Bădăcin – Sighet 2025, la care au participat aproximativ 90 de tineri. Aceștia au parcurs pe jos 165 de kilometri pentru a aduce un omagiu martirilor neamului românesc. Momentul central l-a constituit celebrarea Sfintei Liturghii în incinta fostei închisori din Sighet, la 29 august, de sărbătoarea Tăierii Capului Sfântului Proroc Ioan Botezătorul.

Pelerinajul a debutat pe 22 august, în Biserica „Sfânta Treime” din Șimleu Silvaniei, continuând cu vizitarea Casei Memoriale „Iuliu Maniu” din Bădăcin. Traseul a inclus popasuri pe perioada celor 7 zile de mers pe jos, în parohiile:

- ziua I: Șimleu – Bădăcin;
- ziua II: Bădăcin – Bocșa – Chilioara;
- ziua III: Chilioara – Bulgari – Cehu Silvaniei;
- ziua IV: Cehu Silvaniei – Ulmeni – Remeți – Mireșu Mare;

- ziua V: Mireșu Mare – Lăpușel – Baia Sprie;
- ziua VI: Baia Sprie – Hărnicеști;
- ziua VII: Hărnicеști – Giulești – Vadul Izei – Sighet.

La Sighet, pelerinii au făcut un popas la Cimitirul Săracilor, unde au intonat imnul „Fericților Episcopi Martiri”, în Sanctuarul Martirilor și Mărturisitorilor Români. Pelerinajul s-a încheiat în ziua a VIII-a, prin participarea la Sfânta Liturghie în incinta închisorii din Sighet.

Parcurerea celor 165 de kilometri nu a fost doar o călătorie fizică, ci o adevărată mărturie de credință și tinerețe, în care spiritul de aventură s-a împletit cu rugăciunea și cu comemorarea jertfei martirilor neamului românesc.

Cristian CIULEA
Biroul de Presă EGCO

Hramul Parohiei din Haieu - Băile 1 Mai

Parohia Greco-Catolică „Nașterea Maicii Domnului” din Haieu – Băile „1 Mai” și-a sărbătorit pe 8 septembrie a.c. hramul printr-o Sfântă Liturghie celebrată de pr. Ștefan Madarasi, administrator parohial, împreună cu primul paroh al locului, pr. Vasile Pâncotan, și cu pr. Valentin Ilea, invitat la sărbătoare.

Sărbătoarea mariană, prima din noul an liturgic, a cuprins și momente de rugăciune închinată Preasfintei Inimi a Fecioarei Maria și a Sfintei Fecioară Maria Copilă (Maria Bambina), a cărei prezență în comunitate este vie prin statuia în ceară dăruită parohiei acum patru ani, cu prilejul resfințirii lucrărilor de reabilitare ale acestui lăcaș de cult.

„O sărbătoare care ne umple sufletul de bucurie pentru că o celebrăm pe Fecioara Maria, cea care s-a născut în această lume pentru a ne face părtași ai Împărăției lui Dumnezeu. Pe lângă harurile acestui mare praznic închinat Maicii Domnului, avem bucuria de a trăi și sărbătoarea hramului parohiei noastre. Această sărbătoare are o semnificație deosebită pentru întreaga Biserică și pentru comunitatea noastră. Nu întâmplător începem anul liturgic cu Maica Sfântă, pentru ca întreg parcursul să fie trăit sub ocrotirea Sa.”

Amintind cuvintele Maicii Domnului la Nunta din Cana Galileii – „Faceți ceea ce vă va spune El” (Ioan 2, 5) – pr. Ștefan a evidențiat grija pe care Sfânta Fecioară o poartă fiecărui creștin pentru a urma aceste îndrumări. „Cu alte cuvinte, ne arată direcția în care să mergem. Mântuitorul ne îndeamnă să ne iubim unii pe alții, spunând: Precum Eu v-am iubit pe voi (Ioan 13, 34-35). Tocmai despre aceasta este sărbătoarea de astăzi: despre iubirea lui Dumnezeu care se revarsă asupra noastră și despre iubirea profundă, maternă, a Fecioarei Maria pentru fiecare dintre noi – o iubire

sfântă care ne ajută să ne îndreptăm, să ne corectăm și să pășim pe Cale. O iubire răbdătoare, prezentă atunci când simțim cea mai mare nevoie.”

Cu același prilej, pr. Ștefan Madarasi a subliniat două aspecte importante pentru comunitate: devoțiunea față de Sfânta Fecioară Maria Copilă, care a săvârșit minuni pentru mai multe familii tinere din țară care au cerut darul de a fi părinți, și importanța celui de-al doilea hram al locului – „Maria, Stea a Evanghelizării”.

La final, pr. Vasile Pâncotan, primul paroh al acestui lăcaș de cult, a vorbit tuturor despre însemnătatea hramului primit la cumpăna dintre milenii de această biserică.

Sărbătoarea s-a încheiat cu un moment comunitar, în care au fost sărbătoriți toți cei care poartă numele frumos al Mariei.

Parohia Greco-Catolică Haieu - Băile 1 Mai

Jubileul profesioniștilor din Justiție

Cu prilejul Jubileului Profesioniștilor din domeniul Justiției, care a avut loc pe 20 septembrie 2025 în Vatican, un grup de aproximativ 30 de cetățeni români – avocați, notari, profesori, membri ai societății civile – au fost prezenți la Roma pentru a participa la această celebrare.

În semn de susținere a acestei participări, Ambasada României pe lângă Sfântul Scaun a acordat patronajul său pentru două evenimente speciale care s-au desfășurat imediat după Jubileu, dedicate promovării cooperării, păcii și dialogului constructiv:

* 22 septembrie 2025, ora 17.00, la Sediul Fundației Primoli din Roma, a avut loc conferința „Cooperare internațională și dialog între generații”.

* 23 septembrie 2025, ora 17.00, la sediul Colegiului Pontifical „Pio Romeno” din Roma, a avut loc seminarul „Fericiciți făcători de pace”.

Ambasadorul României pe lângă Sfântul Scaun, George Bologan, a intervenit la ambele evenimente, subliniind rolul esențial al cooperării internaționale și al dialogului între generații în consolidarea păcii, justiției și respectului pentru drepturile fundamentale ale omului.

www.egco.ro

Comemorarea Martirilor de la Ip

De sărbătoarea Înălțării Sfintei Cruci, pe 14 septembrie a.c., a avut loc la Ip (județul Sălaj), comemorarea martirilor, credincioși greco-catolici, care și-au pierdut viața în noaptea de 13 spre 14 septembrie 1940, când zeci de bătrâni, femei și copii au fost uciși și aruncați într-o groapă comună, ca victime ale violenței și urii. Evenimentul comemorativ a adus împreună reprezentanți ai autorităților județene, ai instituțiilor locale, armata, dar și numeroși cetățeni veniți să aducă un omagiu celor nevinovați.

Cu acest prilej, a fost ținută o Sfântă Liturghie în capela greco-catolică din Ip și un parastas organizat de parohia greco-catolică din Ip la Monumentul Martirilor. Acestea au fost celebrate de Pr. protopop Nicolae Bodea, împreună cu un sobor de preoți greco-catolici din Protopopiatul de Șimleu. De asemenea, s-a participat la comemorarea oficială organizată an de an de Prefectura județului Sălaj cu acest prilej care a cuprins, o slujbă de pomenire ținută de episcopul ortodox Benedict Bistrițeanul la Mormântul Eroilor din cimitirul Ip și un moment omagial la Monumentul din centrul satului, unde au fost depuse coroane și jerbe de flori.

Masacrul de la Ip rămâne una dintre cele mai dureroase și dramatice pagini din istoria județului Sălaj – precum scrie și presa locală, iar comemorarea are

o puternică încărcătură simbolică, coincizând în fiecare an cu sărbătoarea Înălțării Sfintei Cruci. Crucea lor rămâne în prezent un simbol al credinței neclintite, al jertfei și al curajului de a mărturisi Evanghelia până la capăt. În memoria acestor evenimente tragice, comuna Ip a fost declarată în 1995 „comună martir”.

„Ne-am plecat frunțile în rugăciune și reculegere în fața memoriei celor care au murit în noaptea de 13 spre 14 septembrie 1940 la Ip, județul Sălaj. Jertfa lor este un îndemn să prețuim pacea și demnitatea fiecărei vieți omenești. În veci pomenirea lor!” a scris părintele Cristian Borz de la Bădăcin împreună cu confrății preoți participanți la acest eveniment.

Birou Presă EGCO

Simpozionul științific „Biserica întemnițată”

În cadrul Anului Jubiliar „Cardinal Iuliu Hossu”, Muzeul Județean de Istorie și Artă Zalău, instituție subordonată Consiliului Județean Sălaj, împreună cu Casa Memorială „Iuliu Maniu” din Bădăcin, a organizat cea de-a III-a ediție a simpozionului științific dedicat marelui om politic Iuliu Maniu și familiei sale, având ca temă „Biserica întemnițată”.

Evenimentul a avut loc în data de 19 septembrie 2025, la Casa Memorială „Iuliu Maniu” din Bădăcin, reunind 26 de cercetători și specialiști din București, Lugoj, Alba Iulia, Cluj-Napoca, Baia Mare, Satu Mare, Oradea și Zalău.

Deschiderea oficială a fost programată la ora 9.30, în prezența P.S.S. Virgil Bercea, episcopul Eparhiei Române Unite cu Roma Greco-Catolică Oradea, însoțit de un grup de elevi de la Liceul Greco-Catolic „Iuliu Maniu” Oradea.

Simpozionul s-a desfășurat pe două secțiuni tematice:

- * „Din viața și activitatea episcopului Iuliu Hossu”
- * „Biserica întemnițată”, dedicată presiunii regimului comunist împotriva bisericii.

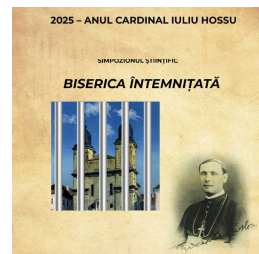
Programul a inclus comunicări științifice, dezbateri și momente de dialog între participanți, urmărind atât recuperarea memoriei istorice, cât și promovarea valorilor de credință, rezistență și demnitate.

„Prin ediția a treia a simpozionului științific dedicat lui Iuliu Maniu și familiei sale, dorim să aducem în atenția publicului o temă de mare sensibilitate: Biserica întemnițată. Este vorba despre istoria zbuțuită a bisericii, dar și despre destinele dramatice ale celor care au plătit cu libertatea și viața pentru credința lor.

Simpozionul reunind cercetători din toată țara, care, prin comunicările lor, au contribuit la o mai bună înțelegere a contextului istoric, dar și la păstrarea memoriei unei comunități care, în ciuda presiunii, nu și-a pierdut demnitatea și speranța. Considerăm că asemenea manifestări sunt esențiale pentru educația tinerii generații și pentru cultivarea respectului față de patrimoniul spiritual și istoric al României” – Dr. Marin Pop, istoric.

Simpozionul s-a înscris în seria manifestărilor culturale și academice menite să pună în lumină personalitățile care au marcat istoria României și să păstreze vie memoria unei biserici persecutate, dar nu înfrânte.

Pr. Cristian BORZ

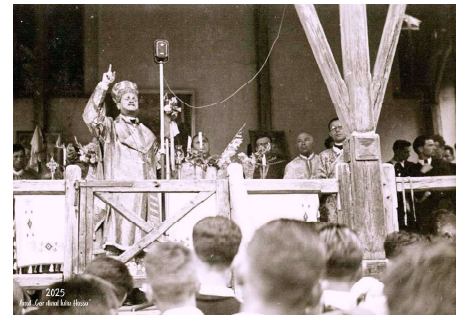

Cardinalul Iuliu Hossu

Galerie foto preluată de pe <https://iuliuhossu.ro/>

Din pastorație

Marea Unire

Din detenție și domiciliu forțat

